

Växtnäringsbrev

2014-05-20

Kväveupptag i nollrutor i höstvetete, Östergötland och Örebro vecka 20-21 2014

Nu har kväveupptaget i höstvetet satt fart på allvar. Efter en längre period med kallt och torrt väder fick vi regn med start den 7 maj, men låga temperaturer bromsade fortfarande mineralisering och kväveupptag. Nu har värmen också kommit och förutsättningarna för både tillväxt och mineralisering är goda.

I början av förra veckan kunde vi inte mäta i Östergötland pga. regn, men mätvärden från Örebro och resten av landet visade att det i stort sett inte hade hänt någonting den senaste veckan – kväveupptaget hade bara ökat med ett par kg i de gödslade delarna av fälten.

I torsdags hade vi dock vädrets makter med oss och kunde mäta även i Östergötland. Resultaten sammanfattas i diagrammet nedan (bild 1). Sedan den förra kompletta mätningen, som gjordes den 5 maj (alltså tio dagar tidigare), hade grödans kväveupptag i nollrutorna bara ökat med ett kg per hektar. På de gödslade delarna av fälten hade kväveupptaget ökat med 8 kg per hektar, vilket motsvarar mindre än ett kg per dag i genomsnitt. I medeltal låg kväveupptaget i nollrutorna på 23 kg per hektar och i de gödslade delarna av fälten på 50 kg per hektar.

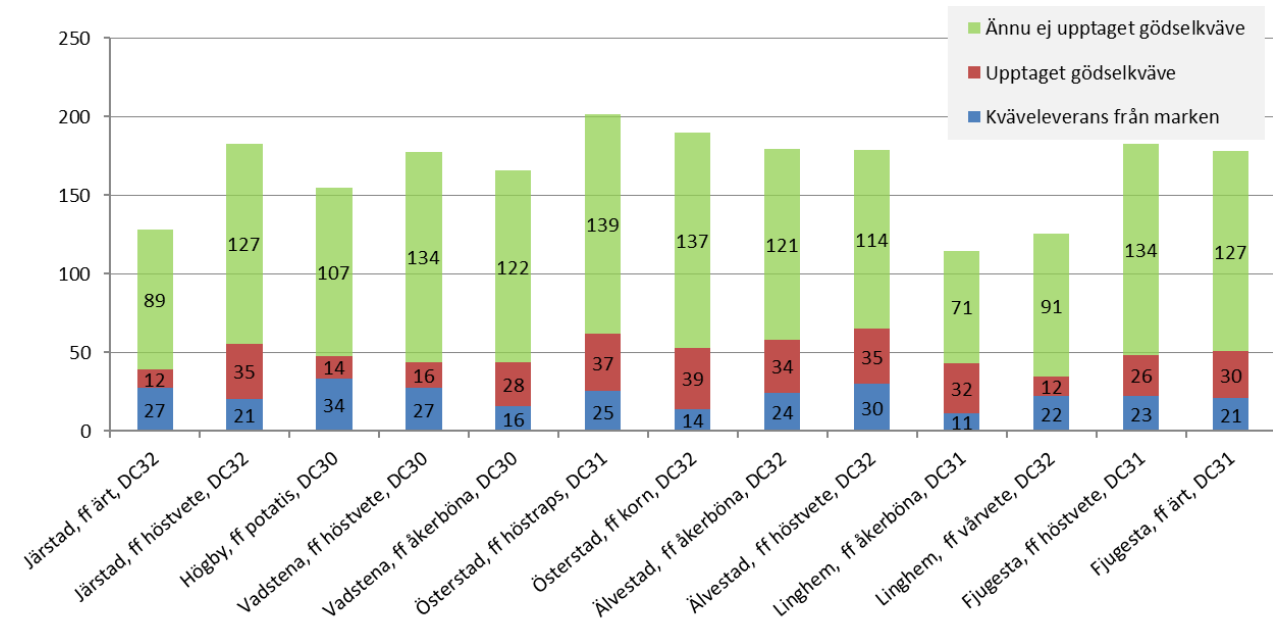

Bild 1. Kväveupptag i nollrutor och gödslade höstvetefält i Östergötland den 15 maj 2014. På gården utanför Fjugesta i Örebro län gjordes mätningen den 12 maj. När mätningarna gjordes var grödan i DC 30-32.

Mätningarna måndag och tisdag denna vecka (bild 2) visar på ett kväveupptag i nollrutorna på i medeltal 30 kg per hektar, en ökning med 7 kg jämfört med mätningen i torsdags. I de gödslade delarna av fälten var upptaget i genomsnitt 77 kg per hektar, vilket motsvarar en ökning på 27 kg. Detta visar att kväveupptaget har bra fart just nu.

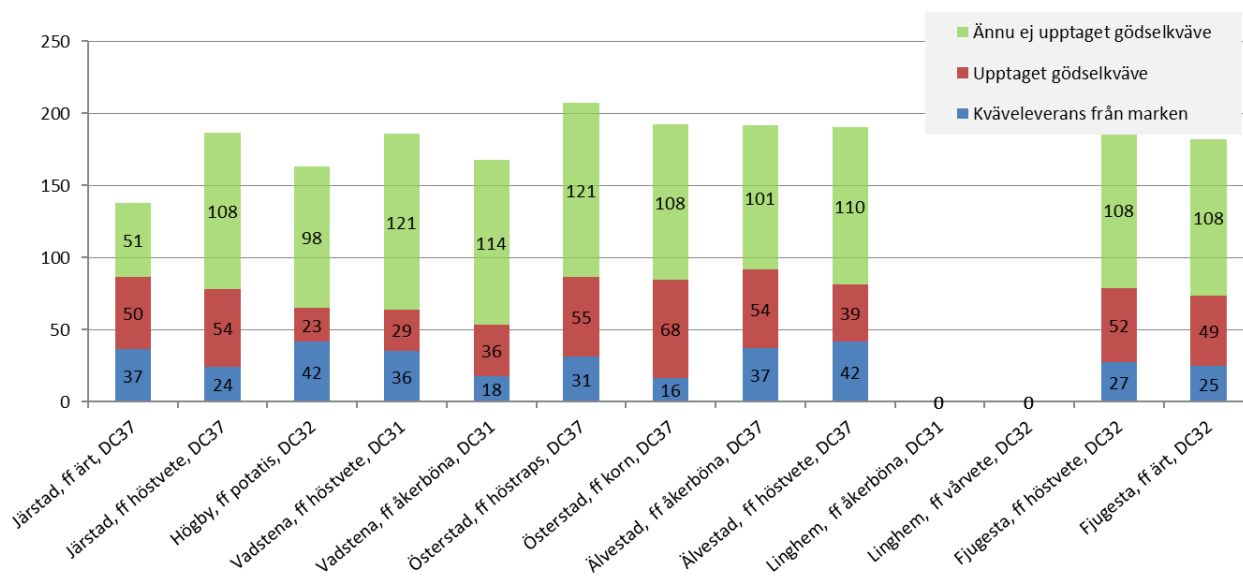

Bild 2. Kväveupptag i nollrutor och gödslade höstvete-fält i Östergötland och Örebro län den 19-20 maj 2014. När mätningarna gjordes var grödan i DC 31-37. På gården i Linghem har inga mätningar kunnat göras den här veckan.

Lantmet redovisar mätningar av jordtemperaturen vid två platser i länet (Fornåsa och Vadstena) och på 20 cm djup har nu temperaturen stigit till ca 12-13 grader C. Även grödan utvecklas snabbt och i flera fält har flaggbladet just börjat titta fram, medan några är kvar i stråskjutningsfasen. Vi har svårt att se några tydliga tendenser när det gäller kväve och förfruktseffekter. De två ögödslade rutor som har högst kväveupptag är efter potatis och höstvete. Jordart, beståndets utveckling och marktemperatur spelar också stor roll.

Kvävebehov den närmaste tiden

Kväveupptaget är som intensivast nu under stråskjutningen och fram till axgång. Det innebär att grödan behöver ha god tillgång till kväve under de närmaste veckorna. Samtidigt visar erfarenheter från tidigare försök (M3-2271 år 2004-2006 och L3-2290 år 2013) att det går att komplettera med 40 kg kväve så sent som i DC45 utan att få en lägre skörd jämfört med komplettering i DC 31-32 eller DC 37-39, förutsatt att man har gett en huvudgiva på 120 kg inför stråskjutningen. En senare komplettering ger bättre möjlighet att anpassa kvävetillförseln efter årsmånen. Beroende på hur mycket man hittills har gödslat så bör man alltså kunna avvakta med kompletteringsgödslingen ännu en tid.

I de fält där vi mäter har mellan 23 och 68 kg per hektar av det tillförda gödselkvävet tagits upp. Det motsvarar mellan 19 och 50 % av det tillförda gödselkvävet, så det borde sannolikt fortfarande finnas kväve kvar för grödan. Fältet där 50 % av gödselkvävet har tagits upp har utöver den kvävetillförsel som visas i diagrammet också fått ca 25 kg organiskt bundet kväve i de 30 ton svinflytgödsel per hektar som spreds den 28 april.

Bild 3-8 illustrerar kväveupptaget vecka för vecka i nollrutorna och på de gödslade delarna av fälten på varje gård för sig.

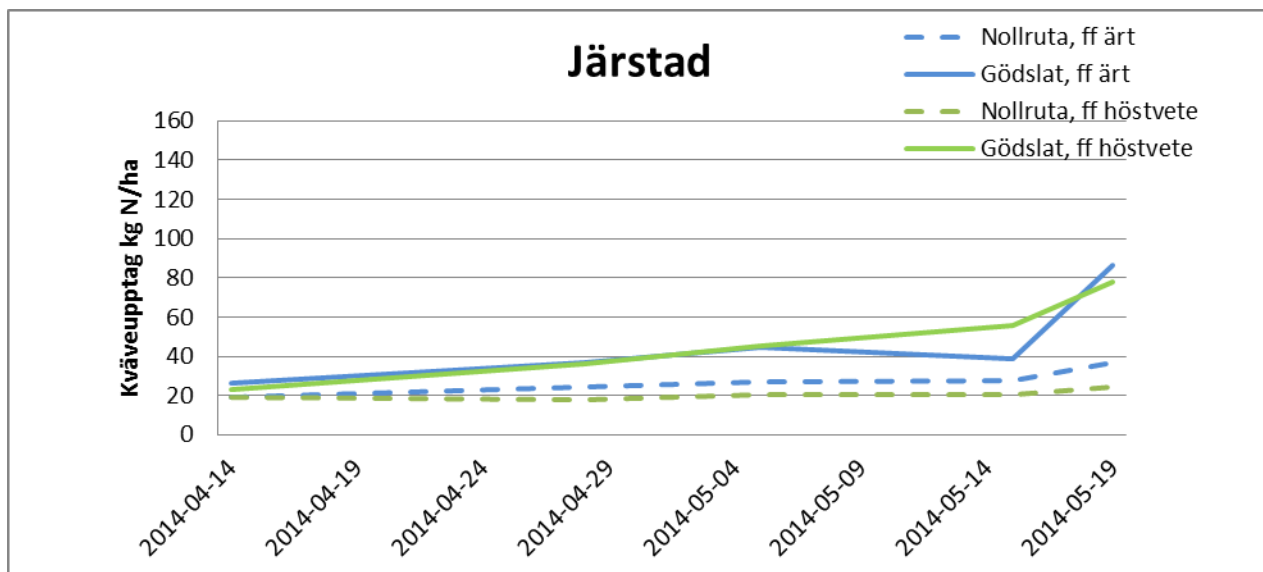

Bild 3. Kväveupptag på två höstvetefält i Järstad utanför Skänninge våren 2014. Vid senaste mätningen var grödan i DC 37.

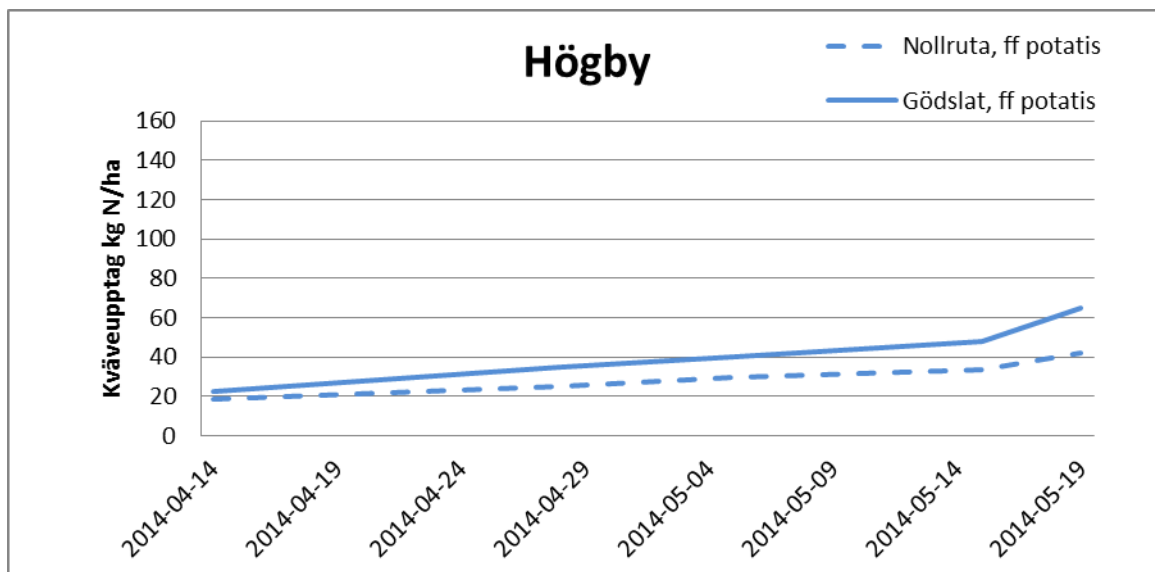

Bild 4. Kväveupptag på ett höstvetefält i Högby utanför Mjölby våren 2014. Vid senaste mätningen var grödan i DC 32.

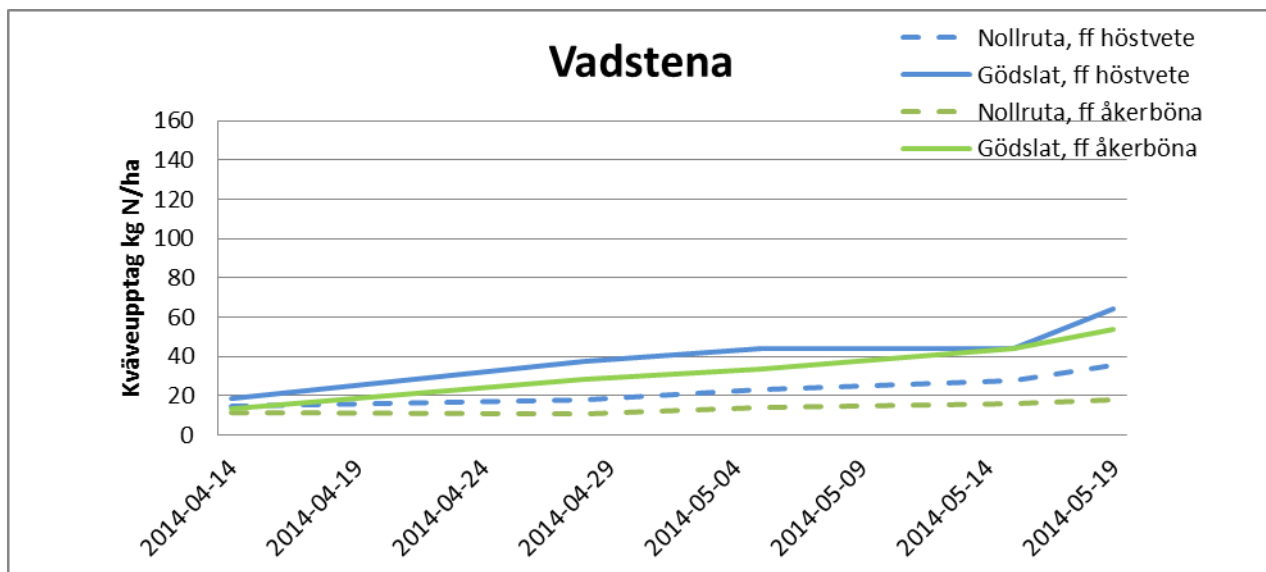

Bild 5. Kväveupptag på två höstvetefält utanför Vadstena våren 2014. Vid senaste mätningen var grödan i DC 31.

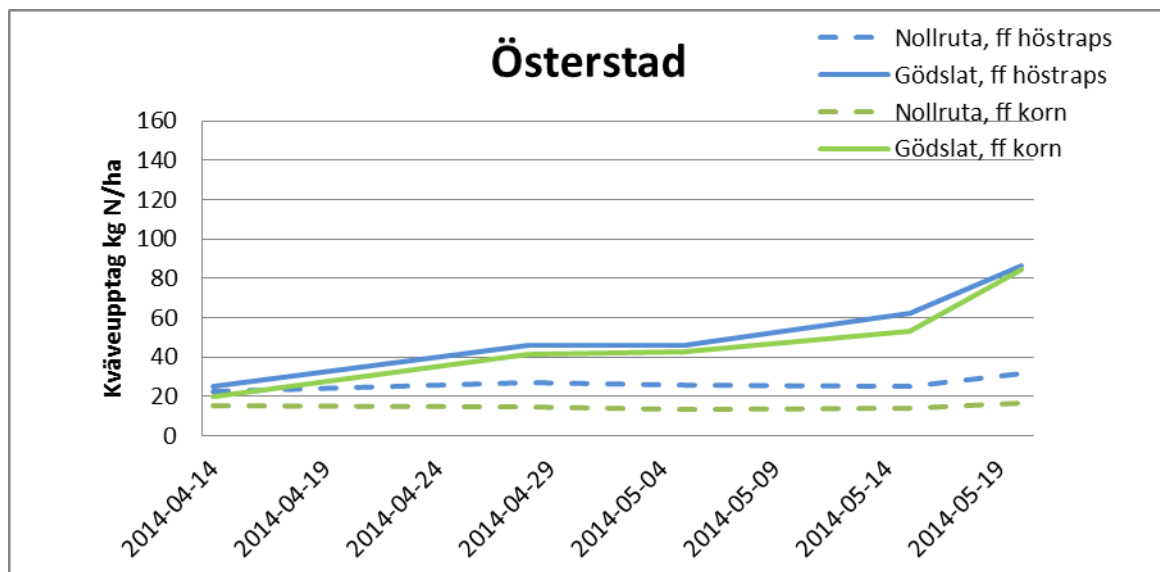

Bild 6. Kväveupptag på två höstvetefält i Österstad våren 2014. Vid senaste mätningen var grödan i DC 37.

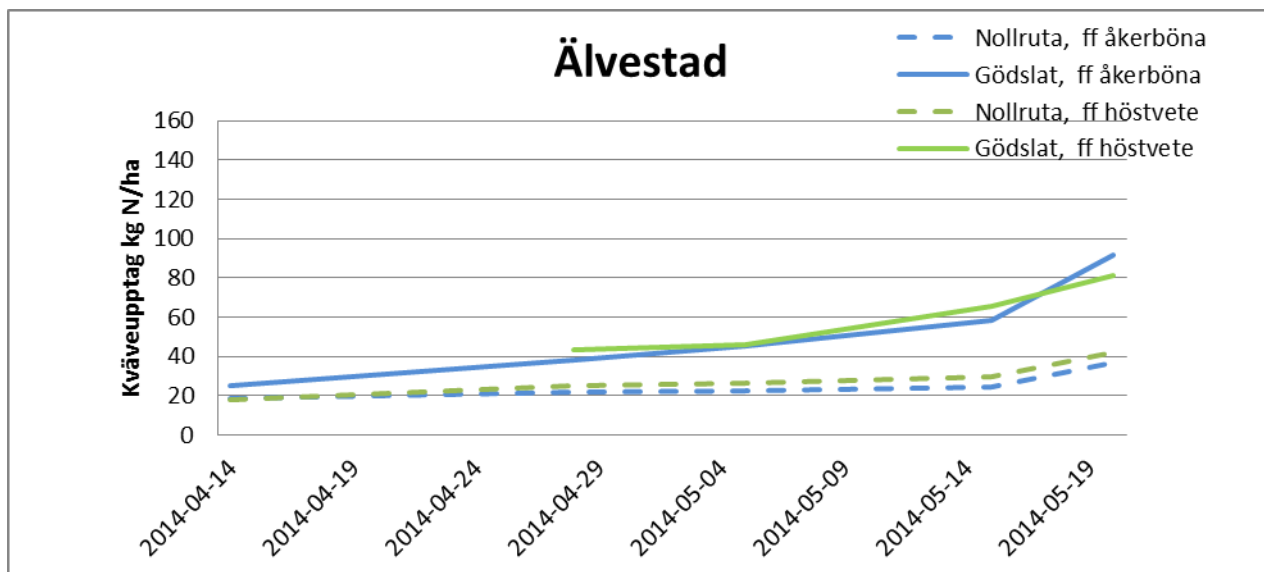

Bild 7. Kväveupptag på två höstvetefält i Älvestad våren 2014. Vid senaste mätningen var grödan i DC 37.

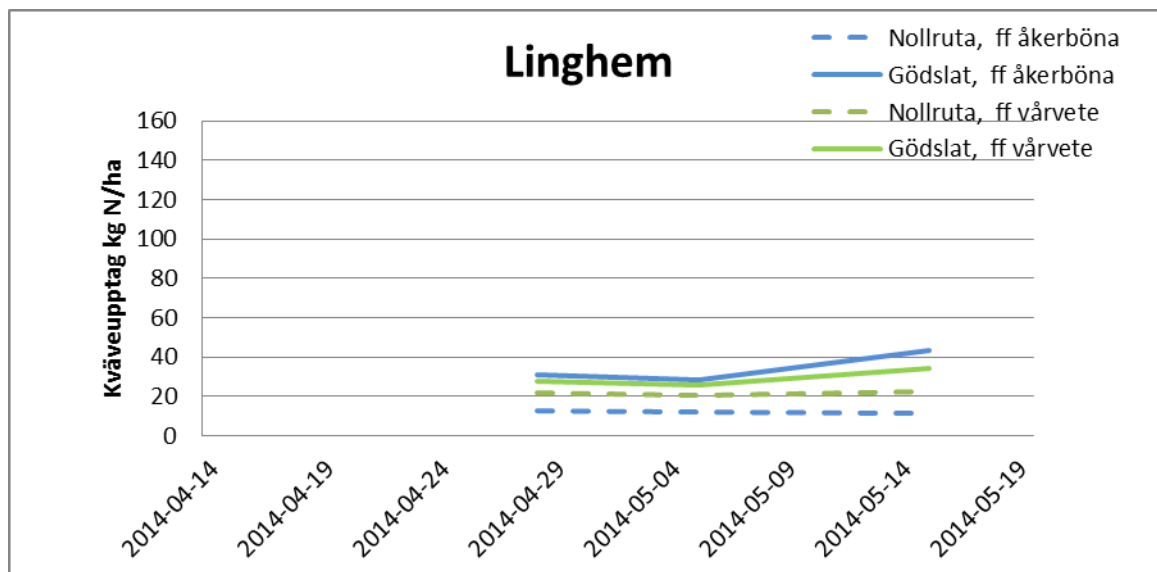

Bild 8. Kväveupptag på två höstvetefält i Linghem våren 2014. Vid senaste mätningen var grödan i DC 31-32.

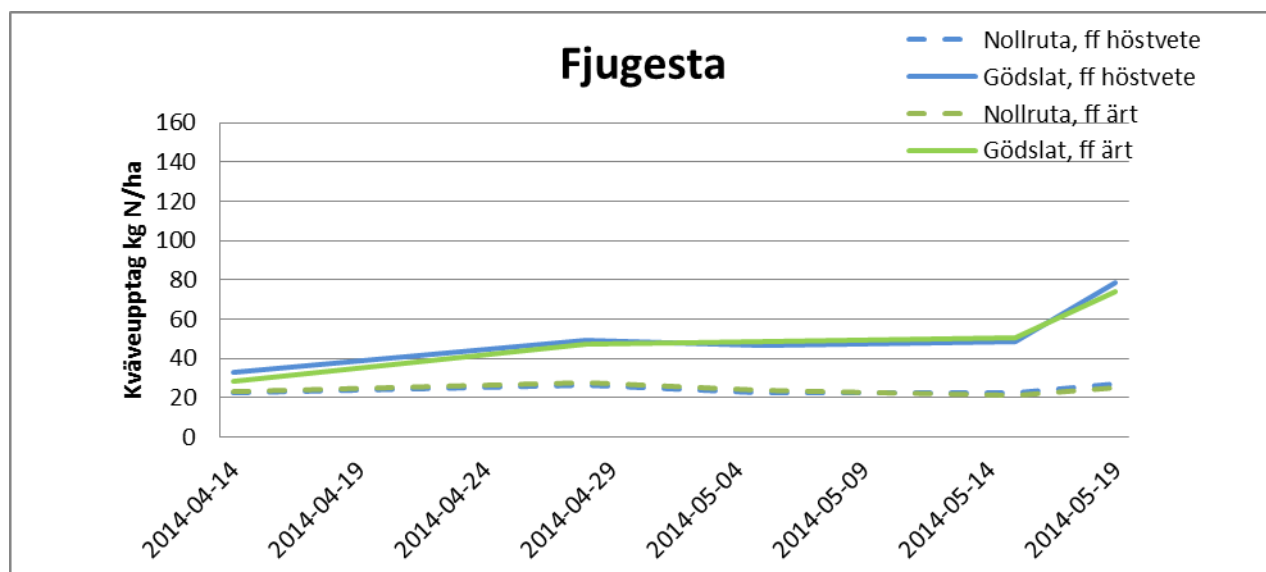

Bild 8. Kväveupptag på två höstvetefält utanför Fjugesta i Örebro län våren 2014. Vid senaste mätningen var grödan i DC 32.

Johan Malgeryd och Pernilla Kvarmo
Regionkontoret i Linköping